

แนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก
THE GUIDELINE FOR CREATING A NETWORK OF COOPERATION IN
OPERATING THE STUDENT ASSISTANT SYSTEM IN SECONDARY
SCHOOL IN PHITSANULOK

¹ภัทรินถน ไทยकरण และ ²ณัฐเชษฐ์ พูลเจริญ

¹Patnalin Thaikun and ²Nattachet Pooncharoen

มหาวิทยาลัยนเรศวร, ประเทศไทย

Naresuan University, Thailand.

¹Patnalin65@nu.ac.th

Received: June 8, 2024; **Revised:** June 29, 2024; **Accepted:** August 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในระบบการดูแลช่วยเหลือและศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2. ผลการศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก พบว่า 1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารควรให้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องทุกคนเห็นถึงสภาพปัญหาในการดำเนินงาน ร่วมกันสรุปปัญหา ร่วมกันวิเคราะห์

¹ นักศึกษา, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ข้อมูล เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และจุดประสงค์ในการดำเนินงาน 2) ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูผู้รับผิดชอบได้ทำงานร่วมกัน เสนอความคิดและแนวทางร่วมกันโดยผู้บริหารคอยให้คำแนะนำปรึกษาและสนับสนุน 3) ด้านการบริหารจัดการเครือข่ายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามบทบาท โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม 4) ด้านการประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่ายในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดทำหนังสือข้อตกลง (MOU)

คำสำคัญ : การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ; ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

Abstract

The purposes of this research were to; The purpose of this research is to study the creation of a collaborative network in the system. Providing care and assistance and studying ways to create a network of cooperation in operating the system Taking care of and helping students in secondary educational institutions Phitsanulok Province, The research results found that. 1. The results show that the construction method of cooperative network in the operation of auxiliary nursing system in secondary vocational schools is the highest on the whole. From the side, the highest average is the network unit/organization coordination in the auxiliary nursing system, and the lowest average is the network management in the auxiliary nursing system. 2. Results of the study of guidelines for creating a network of cooperation in operating the student care and assistance system in secondary educational institutions. Phitsanulok Province found that 1) setting a common vision for operating the student care and assistance system Executives should let all stakeholders see the problems in operations. together summarize the problem Collaborate in data analysis To set the vision and operational objectives. 2) Participation of network members in operating the student care and support system. Administrators should provide opportunities for responsible teachers to work together. Propose ideas and guidelines together with administrators providing advice, consultation and support. 3) Network management in operating the student care and support system. Executives should appoint committees to carry out operations according to their roles. By allowing everyone to participate appropriately. 4)

Coordinating agencies/network organizations in operating the student care and support system. Executives should encourage coordination and cooperation with various agencies involved. By preparing a letter of agreement (MOU)

Keywords : Creating a network of cooperation ; the student assistant system

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ในหมวด 3 สิทธิเสรีภาพของชนชาวไทย มาตรา 54 ระบุไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย (ราชกิจจานุเบกษา. 2560 : 15-24) ซึ่งสาระในรัฐธรรมนูญดังกล่าว มีความสัมพันธ์ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553 : 5) ในมาตรา 6 การศึกษานั้นต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 3) จึงมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก นโยบายนสู่การปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 2) กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กำหนดมาตรการ สนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา ป้องกัน แก้ปัญหา และการคุ้มครองสิทธิเด็ก โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนด จุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียน เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การพัฒนานักเรียน ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีชีวิตที่เป็นสุข ตามที่สังคมมุ่งหวังไว้โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาท่ามกลางสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งด้านเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด และปัญหา ครอบครัว ซึ่งล้วนก่อให้เกิดความทุกข์ความเครียด ความวิตกกังวล ซึ่งมีผลต่อการพัฒนา คุณภาพชีวิตของเยาวชน ให้เจริญเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546 : 3) กล่าวว่า ความจำเป็นเร่งด่วนในการสร้างภูมิคุ้มกัน

และพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชนในความรับผิดชอบ ให้สามารถดำรงชีวิตด้วยวิถีแห่งปัญญา ใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าต่อตนเอง สังคม และปลอดภัยจากวิกฤตทั้งหมด จึงให้สถานศึกษาดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลัก ในการประสานงานร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนรวมตัวเป็นเครือข่าย

เครือข่ายเป็นการจัดระบบให้กลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่เป็นสมาชิกดำเนิน กิจกรรมบางอย่างร่วมกันเพื่อนำไปสู่จุดหมายที่เห็นพ้องต้องกัน การรวมตัวเป็นเครือข่ายจัดเป็นการผนึกกำลัง จึงควรทำในลักษณะการแลกเปลี่ยนโดยสกัดเอาส่วนดีหรือจุดแข็ง ของแต่ละฝ่ายมาเรียนรู้ และสนับสนุนซึ่งกันและกันเป็นการผนึกกำลังซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากการทำงานเป็นเครือข่ายมักมีผลดีกว่าผลรวมที่เกิดขึ้นจากการปล่อยให้ต่างคนต่างทำแล้ว นำผลลัพธ์ของแต่ละคนมารวมกัน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพซึ่งจะช่วยให้ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพราะจะก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ ลดการทำงานและการใช้ทรัพยากรซ้อน มีความเข้าใจกัน มากขึ้น นำไปสู่การทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์ของทุกฝ่าย ความต้องการของประชาชน ได้รับการตอบสนองจากรัฐ ช่วยชี้ให้เห็นปัญหา และประเด็นการพัฒนาที่ซับซ้อน ช่วยเชื่อม หน่วยงานและแหล่งทุนเข้ากับผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือคน และองค์กรได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน ได้รับกำลังใจ การจงใจ และการยอมรับ (ชนินฐา กาญจนรังสินนท์, 2564)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ได้กำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ให้มีความสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายด้านการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ กลยุทธ์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง เป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ และผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เช่น ภัยจากยาเสพติด ความรุนแรง การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน และนโยบายด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของตนเองให้มีสุขภาวะที่ดี สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดจึงได้ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาในสังกัดนำเอานโยบายและกลยุทธ์ที่กำหนดเป็นแนว

ทางการปฏิบัติงาน ส่งเสริมพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เข้มแข็ง มีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โดยเน้นให้มีการเฝ้าระวังพฤติกรรมของนักเรียนในด้านต่างๆ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีทักษะการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีความสุข มีทักษะในการตัดสินใจการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39, 2563, น.57)

จากสภาพปัญหาการจัดการศึกษาปัญหาต่างๆ ของสถานศึกษา และความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาดังกล่าวนั้น การศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาควรให้ความสำคัญ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับ แนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์ จำนวน 306 คน จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิด ตารางของ Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น.43) มีแนวทางการสุ่ม กลุ่มตัวอย่างด้วยการ สัดส่วนตามจำนวนข้าราชการครูแต่ละโรงเรียนและสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

และกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ข้าราชการครู ตำแหน่ง ผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 39 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 39 โรงเรียน ในเขตจังหวัดพิษณุโลก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสภาพการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สภาพการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย 4 ด้าน รวมทั้งสิ้น 27 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามการศึกษาการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก โดยใช้แบบสอบถาม ออนไลน์ผ่านระบบ Google Forms ได้รับการตอบแบบสอบถามจำนวน 315 ฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (Percent) วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 แนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

3. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลที่ได้จากวิธีการจดบันทึก มาจัดพิมพ์เป็นข้อมูลวิเคราะห์สังเคราะห์และสรุปประเด็นเนื้อหาข้อมูลเป็นความเรียงแบบพรรณนา

ผลการวิจัย

1. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านปรากฏผล ดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกันกำหนดข้อตกลงในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับ มากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหาร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความเห็นสอดคล้องกันถึงความชัดเจนของวิสัยทัศน์ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกันกำหนดวิธีการดำเนินงานอย่างชัดเจน อยู่ในระดับ รองลงมา คือ ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นำผลการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลที่ได้ มาดำเนินการคัดกรองจัดกลุ่มนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหาร ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกันหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 ด้านการบริหารจัดการเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหาร สถานศึกษากำหนดบทบาทของสมาชิกเพื่อจัดกิจกรรมให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาออกแบบโครงสร้างการบริหารเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับ

มากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือ อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน พบว่าในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ร่วมกันลงนามในหนังสือพันธสัญญา (MOU) อยู่ในระดับ มากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนา นักเรียนหรือกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน เช่น เชิญวิทยากรภายนอกจากหน่วยงานต่าง ๆ มาให้ความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียนกลุ่มเสี่ยง เช่น โรงพยาบาล ศาลปกครอง อยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก การสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 3 คน มีแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า

2.1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน พบว่า ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเห็นคุณค่าและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เห็นถึงสภาพปัญหาในการดำเนินงาน ร่วมกันสรุปปัญหา ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เมื่อกำหนดวิสัยทัศน์ได้แล้วว่าการดำเนินงานจะมีวัตถุประสงค์อย่างไร จึงจะเกิดเป็นพันธกิจและเป้าประสงค์

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมเพื่อนำข้อมูลนักเรียนมาร่วมกัน ดำเนินการคัดกรองนักเรียนให้สมาชิกเสนอปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับรู้ข้อมูลร่วมกันโดยผู้บริหารคอยให้คำแนะนำปรึกษาและสนับสนุน เปิดโอกาสให้ครูผู้รับผิดชอบได้ทำงานร่วมกัน เสนอความคิดและแนวทางร่วมกัน

2.3 ด้านการบริหารจัดการเครือข่ายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน พบว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการทำงานเป็นทีมโดยประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานและบุคคลภายนอกให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน แต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดบทบาทหน้าที่ให้ทุกคนอย่างชัดเจน เพื่อให้มีการทำงานอย่างเป็นระบบ

2.4 ด้านการประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่ายในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ พบว่า ผู้บริหารควรประสานงานกับหน่วยงานที่มีความชำนาญในแต่ละด้าน เช่น

ผู้ปกครอง โรงพยาบาล สาธารณสุข สถานีตำรวจ ฯลฯ มาประชุมเพื่อปรึกษาหารือและขอความร่วมมือในการร่วมเป็นคณะกรรมการหรือเครือข่ายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมีการทำหนังสือข้อตกลง (MOU) ไว้กับโรงเรียน ทำงานร่วมกันกับเครือข่ายทุกเครือข่ายอย่างเข้มแข็ง

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลกสามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. จากการศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ในภาพรวมพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.1 ด้านการประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เกิดการประสานงานระหว่างกันไม่จำเป็นจะเป็นการประสานงานภายในองค์กรระหว่างเพื่อนร่วมงาน หรือการประสานงานระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา หรือเป็นการประสานงานกับบุคคลภายนอกองค์กร นอกจากนี้ในบางกรณีบางองค์กรต้องมีผู้ประสานงานเพื่อให้การทำงานของทุกฝ่ายเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ของงานที่ได้วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทวีป อภิสิทธิ์ (2544) กล่าวว่า การสร้างข้อตกลงความร่วมมือระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กรเครือข่ายการศึกษา หัวหน้าหน่วยงานต้องประสานงานร่วมมือกัน ให้เกิดความเข้าใจ เจตนาที่ชัดเจน ตรงกัน และสร้างข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2554) กล่าวว่า วิธีการประสานการทำงาน เพื่อให้การดำเนินงานของระบบเครือข่ายเป็นไปด้วยดีมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดกิจกรรมร่วมกัน การใช้ทรัพยากรร่วมกัน การแลกเปลี่ยน บุคลากรซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ที่กล่าวว่า คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่งต่างๆ มีบทบาทหน้าที่คือ นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลส่งเสริม สนับสนุน การขับเคลื่อนและพัฒนาระบบการดูแลและช่วยเหลือ

1.2 ด้านการบริหารจัดการเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กระบวนการสร้างเครือข่ายยังไม่ได้มีการสนับสนุนและ

ส่งเสริมให้เครือข่ายมีพลังในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาสถานศึกษายุคใหม่ ทั้งนี้เครือข่ายต้องสร้างระบบ การดำเนินงานร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดา มงคลสิทธิ์ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียนเอกชนจังหวัดชลบุรี พบว่า การสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบร่วมกัน เป็นการเชื่อมโยงในลักษณะของเครือข่าย จะต้องพัฒนาไปสู่ระดับของการลงมือทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรินทร์ จันทาพูน (2555) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนากลยุทธ์การบริหารเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ในด้านการบริหารจัดการเครือข่าย พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของระดับการควรปฏิบัติด้านการกำหนดสมาชิกเครือข่ายมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือด้านการบริหารทรัพยากรร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2549) ได้ทำวิจัยเรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษา ได้ให้แนวทางในการบริหารเครือข่ายไว้ว่า สมาชิกเครือข่ายมีความสำคัญมาก การรักษาสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกเครือข่าย เป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งในการรักษาเครือข่ายให้ยั่งยืนต่อไป จึงควรมีการจัดกิจกรรมบางอย่างที่มีจุดประสงค์เพื่อการ กระชับความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกโดยเฉพาะ และควรจัดอย่างสม่ำเสมอ มีการกำหนดกลไกสร้าง ระบบจูงใจ สมาชิกจะยังเข้าร่วมกิจกรรมของเครือข่ายตราบนานเท่าที่ยังมีสิ่งจูงใจเพียงพอที่จะดึงดูดให้มี ส่วนร่วมในการรักษาเครือข่ายและรวมไปถึงการขยายเครือข่าย

2. จากผลการศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก สามารถอภิปรายผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารควร พัฒนาการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียน ดังนี้

2.1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ แนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้ ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเห็นคุณค่าและความจำเป็นของระบบการดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียน ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เห็นถึงสภาพปัญหาในการดำเนินงาน ร่วมกันสรุปปัญหา ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ เมื่อกำหนดวิสัยทัศน์ได้แล้วว่าการดำเนินงานจะมีวัตถุประสงค์อย่างไร จึงจะเกิดเป็นพันธกิจและเป้าประสงค์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การสร้างวิสัยทัศน์ที่มีความชัดเจนและมีความเป็นไปได้ จะสร้างพลังให้กับเครือข่ายทำให้มีการรวมพลังมุ่งไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Schermerhorn & Osborn (1998) ที่กล่าวว่า การบริหารโดยการให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย เลือกแนวทางหรือวิธีการทำงานร่วมกันและเมื่อเกิดปัญหาใด ๆ ให้

โอกาสบุคลากรได้ช่วยคิด ช่วยแก้ไขในปัญหานั้น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิสิทธิ์ศักดิ์ ชัยเกิด (2559) การพัฒนารูปแบบการจัดการเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการยกระดับคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบไป ด้วย 4 กระบวนการ คือ การสร้างข้อตกลงและร่วมวางแผน การปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้น การทบทวนผลการดำเนินงาน และการประเมินผลการดำเนินงาน

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ แนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้ ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมเพื่อนำข้อมูลนักเรียนมาร่วมกันดำเนินการคัดกรองนักเรียนให้สมาชิกเสนอปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับรู้ข้อมูลร่วมกันโดยผู้บริหารคอยให้คำแนะนำปรึกษาและสนับสนุน เปิดโอกาสให้ครูผู้รับผิดชอบได้ทำงานร่วมกัน เสนอความคิดและแนวทางร่วมกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีกระบวนการร่วมมือกันระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน แนะนำเพื่อให้เกิดการปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ที่กล่าวว่า คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่งต่างๆ มีบทบาทหน้าที่คือ นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลส่งเสริม สนับสนุน การขับเคลื่อนและผดุงรักษาระบบการดูแลและช่วยเหลือ สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของญาณิศา เขี่ยมสิริวุฒิ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง การจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ควรกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม มีการนิเทศติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานและรายงานผลต่อผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านการบริหารจัดการเครือข่ายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ แนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการทำงานเป็นทีมโดยประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานและบุคคลภายนอกให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน แต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดบทบาทหน้าที่ให้ทุกคนอย่างชัดเจน เพื่อให้มีการทำงานอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารควรดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานตามบทบาทและหน้าที่ให้แก่ทุกคนในทีม เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Clutterbuck & Kernaghan (1994) ที่กล่าวว่า การให้บุคลากรมีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกันในการทำงาน แบ่งหน้าที่กันทำงานในส่วนที่รับผิดชอบและร่วมกันทำงานของทีม สอดคล้องกับงานวิจัยของกันยารัตน์ คำสิทธิ (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างทีมงานใน

งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นาน พบว่าผู้บริหารควรร่วมประชุมวางแผน กำหนดบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงาน โดยเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็น

2.4 ด้านการประสานหน่วยงาน/องค์กรเครือข่ายในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ แนวทางการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไว้ดังนี้ ผู้บริหารควรประสานงานกับหน่วยงานที่มีความชำนาญในแต่ละด้าน เช่น ผู้ปกครอง โรงพยาบาล สาธารณสุข สถานีตำรวจ ฯลฯ มาประชุมเพื่อปรึกษาหารือและขอความร่วมมือในการ ร่วมเป็นคณะกรรมการหรือเครือข่ายในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมีการทำหนังสือข้อตกลง (MOU) ไว้กับโรงเรียน ทำงานร่วมกันกับเครือข่ายทุกเครือข่ายอย่างเข้มแข็ง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการทำหนังสือข้อตกลง (MOU) เป็นวิธีที่ดีในการสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน อีกทั้งการจัดทำเป็นหนังสือข้อตกลง (MOU) เป็นขั้นตอนที่สำคัญเพื่อให้มีความชัดเจนในการร่วมมือและการปฏิบัติตามหลักของการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้มีการประสานงานและการปฏิบัติตามที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของSchmerhorn & Osborn (1998) ที่กล่าวว่า การให้บุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของเทิดศักดิ์ ยะยอง (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านดอยคำ อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพของเดมมิง พบว่า สถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อระดมทรัพยากร คน งบประมาณ ในการสนับสนุนกิจกรรม ให้มีความหลากหลาย

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษามัธยมศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการจัดทำเป็นหนังสือข้อตกลง (MOU) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก ควรจัดทำแนวทางในการประสานความร่วมมือไว้สำหรับเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเครือข่ายในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารควรดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานตามบทบาทและหน้าที่ให้แก่ทุกคนในเครือข่ายการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศไว้เป็นคู่มือในการดำเนินงาน

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2554). *คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือ*
นักเรียน. กรุงเทพฯ: ยูเรนัสอิมเมจกรุ๊ป.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2555). *การดูแลช่วยเหลือผู้ประสบปัญหา*. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *เอกสารประกอบพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง*
เพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา.
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- ขนิษฐา กาญจนรังสสินท์. การสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาแหล่งที่มา
สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2566 จาก <http://www.northphc.org/doc/net.ppt>
- กันยารัตน์ คำลิตธิ. (2565). *แนวทางการสร้างทีมงานสำหรับงานระบบการดูแลช่วยเหลือ*
นักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา น่าน. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัย
นเรศวร.
- เทิดศักดิ์ ยะยอง. (2562). *การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้าน*
ดอยคำ อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการบริหารงานวงจรคุณภาพ
ของเดมมิง เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). *การบริหารจัดการระบบการดูแล*
ช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤตสังคม. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน(2547 ก). *การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา*
สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *กลยุทธ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา*
ขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ*
นักเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.*
2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

Clutterbuck, David. & Kernaghan, Susan. (1994). *The Power Of Empowerment* :
Release the Hidden Talents of Your Employees. London: Kogan Page.

Schermerhorn Jr. Hunt, Jame G. & Osborn, Richard N. (1998). *Basic
Organizational Behavior*. 2nd ed. New York: John Wiley & Sons.

Stone, Florence M. & Sachs, Randi T. (1995). The High – Value Manager “Developing

